

EKONOMICKÁ ANALÝZA KREATÍVNEJ TRIEDY NA SLOVENSKU PODĽA REGIÓNOV

Radoslav BLAHOVEC

Technická univerzita v Košiciach, Ekonomická fakulta

Katedra regionálnych vied a manažmentu

radoslav.blahovec@tuke.sk

Abstrakt

Predmetom príspevku je porovnanie zamestnanosti v jednotlivých kreatívnych odvetviach na Slovensku a v Košickom samosprávnom kraji. Prostredníctvom analýzy štatistických dát, ktorých zdrojom je Štatistický úrad SR, autor článku popisuje ako sa vyvíjala zamestnanosť v kreatívnych odvetviach a teda zamestnanosť kreatívnej triedy v rokoch 2001-2008. Článok poskytuje ucelený pohľad o veľkosti a vývoji ekonomicky aktívnej kreatívnej triedy na Slovensku a v jeho krajoch.

Kľúčové slová: *kreativita, kreatívny priemysel, kreatívna trieda, super-kreatívne jadro, kreatívni profesionáli*

JEL: *O - Economic Development, Technological Change, and Growth*

1 ÚVOD

Tradičná ekonómia učí, že žijeme vo svete s obmedzeným množstvom surovín, ktorých skladba ovplyvňuje produkčné možnosti danej krajiny. Výnimkou je ale ľudská kreativita, ktorú pokladáme za ultimátny a nevyčerpatel'ny zdroj. Ľudská kreativita v tomto prípade je mix ľudských schopností, mobility, technologického vývoja a tolerancie. Podiel kreatívnych pracovníkov na celkovom počte pracovníkov v USA vzrástol z 10% v roku 1990 na 30% v roku 2000. Momentálne príjmy kreatívnych pracovníkov v USA predstavujú 70% podiel na celkových mzdách v ekonomike. Kreatívni pracovníci vo VB tvoria 42% z celkovej populácie a produkujú skoro polovicu HDP. Na základe štúdie Európskej komisie z roku 2006, je práve kreatívny sektor najviac rastúcim sektorom v EU (okolo 13%), a v roku 2006 mal kreatívny sektor hodnotu 2,6% HDP, čo je viac ako napr. automobilový priemysel. Medzi najvýznamnejších autorov, ktorí sa špecializujú na problematiku kreatívnej ekonomiky, vieme zaradiť Richarda Floridu (kreatívna trieda, kreatívne mesto), John Howkins (ochrana duševného vlastníctva), Charles David Throsby, David

Hesmondhalgh, John Hartley a John Howkins. Predmetom príspevku je porovnanie zamestnanosti v jednotlivých kreatívnych odvetviach na Slovensku a v Košickom samosprávnom kraji. Prostredníctvom analýzy štatistických dát, ktorých zdrojom je Štatistický úrad SR, autor článku popisuje ako sa vyvíjala zamestnanosť v kreatívnych odvetviach a teda zamestnanosť kreatívnej triedy v rokoch 2001-2008. Článok poskytuje ucelený pohľad o veľkosti a vývoji ekonomicky aktívnej kreatívnej triedy na Slovensku a v jeho krajoch.

2 DEFINOVANIE ZÁKLADNÝCH POJMOV

Účelom tejto kapitoly je čitateľa oboznámiť so základnými pojmami, ktorých definovanie je potrebné pre pochopenie vykonanej analýzy:

Kreatívna ekonomika – predstavuje nový pohľad na pracovné zaradenie pracovníkov v hospodárstve v závislosti od toho do akej miery pri svojej práci využívajú nové kreatívne a inovatívne postupy. Obohacuje klasické rozdelenie hospodárstva na sektor poľnohospodárstva, priemyslu a služieb o novú kategóriu a to kreatívny sektor, ktorý pozostáva z kreatívnej triedy a následne kreatívneho priemyslu. [1]

Kreatívna trieda – pozostáva prevažne z kreatívnych pracovníkov zo sektora služieb, priemyselného sektora a poľnohospodárskeho sektora. Kreatívna trieda vykazuje rastúci trend pracovných miest práve na úkor priemyselného sektora a sektora služieb. Ako prvý definoval kreatívnu triedu americký autor Richard Florida, ktorý rozdelil pracovníkov v hospodárstve USA na základe ich pracovného zaradenia do dvoch skupín na:[1]

- **Super-kreatívne jadro** reprezentujú zástupcovia odvetví ako: vedci, inžinieri, vzdelávanie, programovanie, výskum, umelci, dizajnéri, básnici a pracovníci v médiách. Ich spoločnou črtou je, že plne zainteresovaní do kreatívneho procesu v rámci svojej pracovnej náplne. Primárnou funkciou týchto pracovníkov je byť kreatívny a inovatívny, pričom výroba produktov a služieb určených na komerčné použitie je až druhoradá.
- **Kreatívni profesionáli** sú klasickí znalostne orientovaní pracovníci, pričom do tejto kategórie zaraďujeme pracovníkov v zdravotníctve, obchode a financiách, právnom sektore a vzdelávaní. Primárnou úlohou týchto zamestnancov, je riešenie špecifických problémov prostredníctvom svojich znalostí a kreativity.

Kreatívna trieda v USA podľa rozdelenia Richarda Florida dosahuje podiel na celkovej zamestnanosti od 30 – 40%, pričom podiel super-kreatívneho jadra na celkovej

zamestnanosti je 12%. Kreatívna trieda patrí medzi nadpriemerne zarábajúce skupiny v hospodárstve USA, kde majú 70% podiel na celkových mzdách zamestnancov.[1]

Kultúrny priemysel/ktor – s týmto pojmom sa stretávame v prácach autorov, ktorí sú združení v organizácii KEA European Affairs. Na základe ich delenia rozlišujeme v EU medzi kreatívnym sektorom a kultúrnym sektorom. Kultúrny sektor pozostáva z dvoch častí a to Core Arts Field (Pole kľúčových umení) a Cultural Industries (kultúrny priemysel).[2]

- **Core Arts Field** zahŕňa tú časť kreatívnej ekonomiky pre ktorú sú typické nekomerčné aktivity, ktoré by mohli byť chránené autorským právom, ale nepredstavujú ucelený produkt pre trh. Pozostáva zo sektora vizuálneho umenia (maľovanie, sochárstvo, remeslá a fotografia), múzického a divadelného umenia (tanec, cirkus, festivaly, divadlo) a kultúrneho dedičstva (múzea, knižnice, archeologické vykopávky, archívy)
- **Kultúrny priemysel** sa od kľúčových umení odlišuje masovou produkciou, ktorá je chránená autorskými právami. Pozostáva z oblastí ako film, video, televízia, rádio, videohry, hudba, vydavateľská činnosť.

Kreatívny priemysel/ktor – tento pojem okrem autorov z KEA European Affairs kvantifikuje aj Richard Florida a John Howkins. Podľa KEA môžeme kreatívny sektor rozdeliť na jednej strane na kreatívny priemysel (Creative Industries) a na druhej strane na príbuzné odvetvia (Related Industries). [2]

- **Kreatívny priemysel** – jeho výstupom sú vysoko kreatívne produkty, ktoré nemusia mať vyslovene podobu komerčných produktov ale často majú podobu prototypov. Do kreatívneho priemyslu podľa KEA radíme dizajn (grafický dizajn, módne návrhárstvo, dizajn produktov a dizajn interiérov), architektúru a reklamnú činnosť.
- **Príbuzne odvetvia** – tento sektor nie je jednoduché ľahko a presne definovať, keďže sa jedná o odvetvia, ktoré sú priamo alebo nepriamo naviazané na predchádzajúce sektory. Jedná sa prevažne o oblasť informačno-komunikačných technológií (mobilné technológie, výroba počítačov a iné).

Iné triedenie kreatívneho priemyslu vypracoval John Howkins, ktorý delí kreatívny priemysel na nasledujúce sektory: reklama, architektúra, umenie, remeslá, dizajn, módne návrhárstvo, film, hudba, hrané umenie, vydavateľská činnosť, výskum a vývoj, softvér, hračky a hry, televízia, rádio, videohry. Do dnešnej doby ale Howkinsové delenie nebolo oficiálne uznané.[3]

Najznámejšie triedenie definoval Richard Florida, ktorý vychádza z delenia na základe vykonávaných povolání. Pri svojom delení kladie dôraz na pracovné zaradenie zamestnanca, ktoré definuje alebo nedefinuje jeho činnosť ako kreatívnu. Na tomto základe dokáže identifikovať kreatívnych zamestnancov vo firmách, ktoré sa javia ako nekreatívne a nekreatívnych zamestnancov vo firmách, ktoré sa naopak javia ako kreatívne. Richard Florida tak dosiahol presnejšie vymedzenie kreatívneho priemyslu na základe pracovných úloh zamestnancov. Na základe týchto zaradil medzi super-kreatívne jadro zamestnancov z odvetví ako: veda, strojárstvo, počítačové programovanie, výskum, dizajn, umenie, mediálni pracovníci. Do skupiny kreatívnych profesionálov zaradil zamestnancov zo zdravotníctva, obchodu a financií, právneho sektora a vzdelávania. [1]

3 DÁTA

Pre definovanie veľkosti kreatívnej triedy v ekonomike v jednotlivých krajoch SR, boli použité dáta o zamestnanosti v krajoch podľa triedenia OKEČ. Pri analýze dát sme vychádzali z Floridovej definície kreatívnej triedy, na základe ktorej, sme odvodili zamestnanosť super-kreatívneho jadra a zamestnanosť celej kreatívnej triedy. Zamestnanosť super-kreatívneho jadra sme definovali ako podiel zamestnancov pracujúcich v odvetviach zo super-kreatívneho jadra a celkového počtu zamestnancov na Slovensku alebo v regióne. Zamestnanosť kreatívnej triedy sme definovali ako podiel zamestnancov pracujúcich vo všetkých odvetviach kreatívnej ekonomiky a celkového počtu zamestnancov na Slovensku a v regióne.

OKEČ – odvetvová klasifikácia ekonomických činností bola na Slovensku platná do 31.12.2007, pričom od 1.1.2008 sa používa metodológia NACE. Na základe dostupných dát bolo možné zamestnaných v regiónoch rozdeliť do 17 hlavných kategórií a 66 oddielov podľa OKEČ.

Pre lepšie identifikovanie zamestnanosti kreatívnej triedy v regiónoch a na Slovensku bolo nutné vybrať kategórie a oddiely, ktoré v najvyššej miere obsahujú informácie o zamestnancoch z kreatívnej triedy. Následne boli vybrané kategórie a oddiely zaradené do skupiny super-kreatívne jadro alebo do skupiny kreatívni profesionáli. Spočítaním oboch skupín dostaneme informáciu o veľkosti celej kreatívnej triedy.

Na základe odvetvovej klasifikácie OKEČ boli do skupiny super-kreatívne jadro zaradení zamestnanci pracujúci v nasledujúcich kategóriách a oddieloch: [4]

Super-kreatívne jadro:

Kategória: ***D Priemyselná výroba***

- Oddiel: ***22 - Vydavateľstvo, tlač a reprodukcia nahraných nosičov záznamu***
 - *22000 – Vydavateľstvo, tlač a reprodukcia nahraných nosičov záznamu*
 - *22100 – Vydavateľská činnosť*
 - *22110 – Vydávanie kníh*

- 22120 – *Vydávanie novín*
- 22130 – *Vydávanie časopisov a ostatných periodických publikácií*
- 22140 – *Vydávanie nosičov záznamu zvuku*
- 22150 – *Ostatné vydavateľské činnosti*

Kategória: ***K Nehnutel'nosti, prenájom a obchodné činnosti***

- Oddiel: ***72 – Počítačové a súvisiace činnosti***
 - 72000 – Počítačové a súvisiace činnosti
 - 72100 – Hardvérové poradenstvo
 - 72200 – Softvérové poradenstvo a dodávka softvéru
 - 72210 – Nakladateľstvo v oblasti softvéru
 - 72220 – Ostatné softvérové poradenstvo a dodávka softvéru
 - 72300 – Spracúvanie údajov
 - 72400 – Činnosti súvisiace s databázami
 - 72500 – Oprava s údržba kancelárskych strojov a počítačov
 - 72600 – Ostatné činnosti súvisiace s počítačom
- Oddiel: ***73 – Výskum a vývoj***
 - 73000 – Výskum a vývoj
 - 73100 – Výskum a experimentálny vývoj v oblasti prírod. a tech. vied
 - 73200 – Výskum a experimentálny vývoj v oblasti hum. a spoloč. vied
- Oddiel: ***74 – Iné obchodné služby***
 - 74000 – Iné obchodné činnosti
 - 74100 – Právne činnosti, účtovníctvo
 - 74130 – Prieskum trhu a verejnej mienky
 - 74140 – Podnikateľské poradenstvo
 - 74150 – Činnosti týkajúce sa riadenia holdingových spoločností
 - 74200 – Architektonické a inžinierske činnosti a súvisiace tech. Poradenstvo
 - 74201 – Architektonické a inžinierske služby vrátane projektovania
 - 74202 – Geologický prieskum
 - 74203 – Geodetická a kartografická činnosť
 - 74204 – Hydrometeorologické a meteorologické činnosti
 - 74300 – Technické testovanie a analýzy
 - 74400 – Reklamné činnosti

Kategória: ***O Ostatné spoločenské, sociálne a osobné služby***

- Oddiel: ***92 - Rekreačné, kultúrne a športové činnosti***
 - 92000 – Rekreačné, kultúrne a športové činnosti
 - 92100 – Tvorba a distribúcia filmov a videozáznamov
 - 92110 – Tvorba filmov a videozáznamov
 - 92120 – Distribúcia filmov a videozáznamov
 - 92130 – Premietanie filmov
 - 92200 – Činnosti rozhlasu a televízie
 - 92300 – Iné činnosti v kultúre a zábave
 - 92310 – Umelecká a literárna tvorba a jej interpretácia
 - 92320 – Činnosti kultúrnych a umeleckých zariadení
 - 92330 – Činnosti zábavných parkov a lunaparkov

- 92340 – Ostatné zábavné činnosti i.n.
- 92400 – Činnosť tlačových kancelárií
- 92500 – Činnosť knižníc, archívov, múzeí a ostatných kultúrnych zariadení
- 92510 – Činnosti knižníc a archívov
- 92520 – Činnosť múzeí a pamiatková starostlivosť
- 92530 – Činnosti botanických a zoológických záhrad a prírodných rezervácií
- 92600 – Športové činnosti
- 92610 – Prevádzka športových zariadení
- 92620 – Ostatné športové činnosti
- 92700 – Ostatné rekreačné činnosti

Je nutné uviesť doplňujúcu informáciu o dvoch oddieloch zaradených do skupiny super-kreatívneho jadra. Jedná sa konkrétne o oddiel 74 – Iné obchodné služby, svojim členením skôr spadá do skupiny kreatívnych profesionálov. V prípade ale jeho zaradenia medzi kreatívnych profesionálov by určite došlo k preradeniu architektonických a inžinierskych činností do nesprávnej skupiny. V prípade ostatných pododdielov je možné uvažovať o ich zaradení do oboch skupín a preto sme sa rozhodli zaradiť celú kategóriu do skupiny super-kreatívne jadro. V druhom prípade sa jedná o skupinu 92 – Rekreačné, kultúrne a športové činnosti, ktorá až na športové činnosti spadá do skupiny super-kreatívne jadro. Rovnako ako v predchádzajúcom prípade nie je možné vyčíslit veľkosť jednotlivých pododdielov a tak oddeliť športové činnosti od ostatných. Na druhej strane v tejto kategórii sa nachádzajú vyslovene kreatívne činnosti ako tvorba filmov a videozáznamov, umelecká, literárna činnosť, činnosť rozhlasu a televízie, ktoré podľa Floridovej metódy spadajú do skupiny super-kreatívneho jadra.[4]

Kreatívni profesionáli:

Kategória: ***I Doprava, skladovanie, pošta a telekomunikácie***

- Oddiel: ***63 – Vedľajšie a pomocné činnosti v doprave***
 - 63301 – Služby cestovných kancelárií
 - 63302 – Služby cestovných agentúr
 - 63303 – Informačné služby pre turistov
 - 63304 – Sprievodcovské služby
- Oddiel: ***64 – Pošty a telekomunikácie***
 - 64200 – Telekomunikácie
 - 64209 – Ostatné telekomunikácie

Kategória: ***J Finančné sprostredkovanie***

- Oddiel: ***65 – Finančné sprostredkovanie okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia (celý)***
- Oddiel: ***66 – Poistenie a dôchodkové zabezpečenie okrem povinného sociálneho zabezpečenia (celý)***

- Oddiel: **67 – Pomocné činnosti súvisiace s finančným sprostredkovaním (celý)**

Kategória: **K Nehnutelnosti, prenájom a obchodné činnosti**

- Oddiel: **70 – Činnosti v oblasti nehnuteľností**
 - 70000 – Činnosti v oblasti nehnuteľností
 - 70100 – Činnosti v oblasti nehnuteľností týkajúce sa vlastných nehnuteľností
 - 70110 – Rozvoj a predaj nehnuteľností
 - 70120 – Kúpa a predaj vlastných nehnuteľností
 - 70200 – Prenájom vlastných nehnuteľností
 - 70300 – Činnosti v oblasti nehnuteľností na základe zmluvy
 - 70310 – Realitné kancelárie
 - 70320 – Správa nehnuteľností na základe zmluvy
- Oddiel: **71 – Prenájom strojov a zariadení bez obsluhy; prenájom tovaru osobnej spotreby a potrieb pre domácnosť**
 - 71000 – Prenájom strojov a zariadení bez obsluhy a prenájom tovaru osobnej spotreby a potrieb pre domácnosť
 - 71100 – Prenájom automobilov
 - 71200 – Prenájom iných dopravných prostriedkov
 - 71210 – Prenájom iných pozemných dopravných prostriedkov
 - 71220 – Prenájom vodných dopravných prostriedkov
 - 71230 – Prenájom vzdušných dopravných prostriedkov
 - 71300 – Prenájom strojov a zariadení
 - 71310 – Prenájom poľnohospodárskych strojov a zariadení
 - 71320 – Prenájom stavebných strojov a zariadení
 - 71330 – Prenájom kancelárskych strojov a zariadení vrátane počítačov
 - 71340 – Prenájom ostatných strojov a zariadení i. n.
 - 71400 – Prenájom tovaru osobnej potreby a potrieb pre domácnosť i. n.

Kategória: **M Školstvo**

- Oddiel: **80 – Školstvo (celý)**

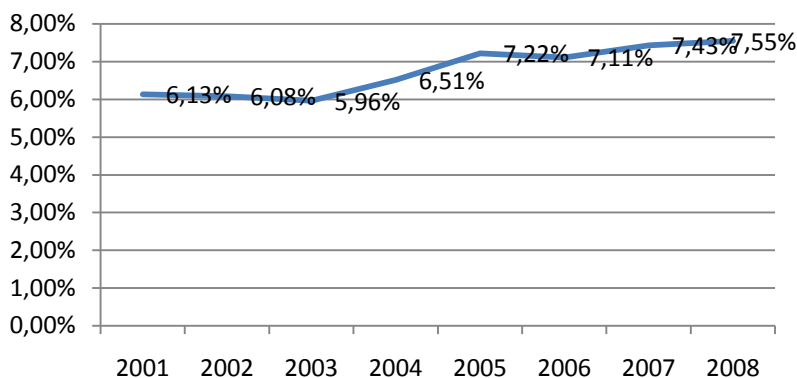
Kategória: **N Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť**

- Oddiel: **85 – Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť (celý)**

4 KREATÍVNA TRIEDA NA SLOVENSKU

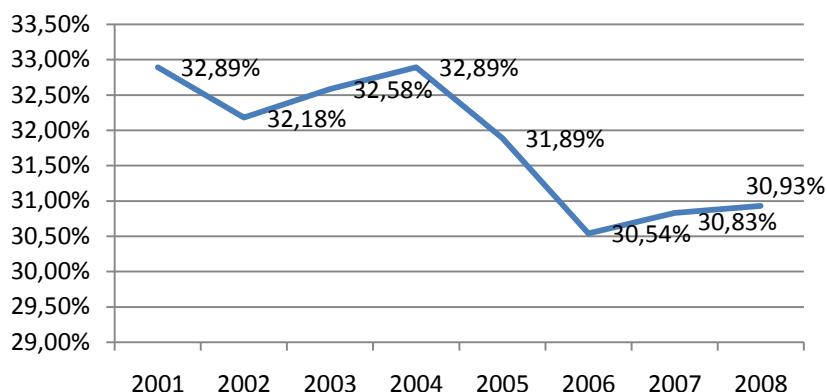
Na základe dostupných dát, je možné sformulovať dve základné tvrdenia o veľkosti super-kreatívnej triedy v slovenskom hospodárstve. A to, že zamestnanosť v super-kreatívnej triede na Slovensku v posledných rokoch rastie z podielu 6,13% až na 7,55%. Ale napriek tomuto pozitívnemu trendu je zamestnanosť v super-kreatívnej triede na Slovensku približne polovičná so zamestnanosťou super-kreatívnej triedy v USA (podľa Floridu 12%). Rozvoj kreatívneho priemyslu je úzko závislý práve na

kvalite a veľkosti super-kreatívnej triedy, ktorá predstavuje zdroj kreatívnych pracovníkov pre už spomínaný kreatívny priemysel (Obr. 1)

Obrázok 1 – Zamestnanosť super-kreatívnej triedy

Na obrázku č. 2 je zobrazená zamestnanosť kreatívnej triedy v kreatívnych odvetviach na Slovensku v rokoch 2001-2008. Počas uvedených rokov dochádza k poklesu zamestnanosti kreatívnej triedy (kreatívni profesionáli + super-kreatívne

Obrázok 2 – Zamestnanosť kreatívnej triedy

jadro), a to z hodnoty 32,89% až na 30,54% v roku 2006, kedy sa prepad zastavil.

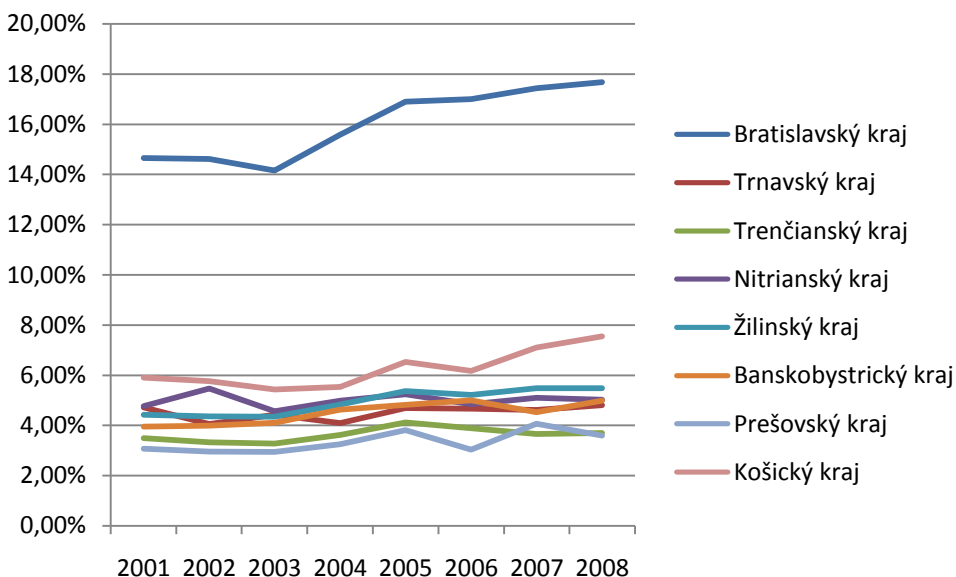
Vývoj v zamestnanosti kreatívnej triedy možno zhrnúť nasledovne. V rokoch 2001 – 2008 sme svedkami nárastu zamestnanosti super-kreatívneho jadra o 1,42%, pričom je to priaznivá správa pre kreatívny priemysel na Slovensku.

Na druhej strane od roku 2001 do roku 2006 dochádza k neustálemu poklesu zamestnanosti v kreatívnej triede. Pokles sa zastavil až v roku 2006 odkedy môžeme sledovať mierny rast zamestnanosti kreatívnej triedy v hospodárstve.

5 KREATÍVNA TRIEDA V KSK

Porovnanie hodnôt na úrovni regiónov (NUTS 3) umožní ľahšiu identifikáciu, tých regiónov, ktoré v posledných rokoch zaznamenali nárast zamestnanosti v kreatívnej triede. Rovnako ako v predchádzajúcej kapitole aj v tejto časti budeme samostatne analyzovať veľkosť super-kreatívnej triedy v regiónoch SR a veľkosť celkovej kreatívnej triedy v regiónoch SR.

Porovnanie zamestnanosti super-kreatívneho jadra z kreatívnej ekonomiky v regiónoch Slovenska je zachytené na obrázku č. 3. Najvyššou zamestnanosťou super-kreatívnej triedy disponuje Bratislavský kraj, kde v rokoch 2001 až 2008 došlo k rastu zamestnanosti super-kreatívnej triedy v regióne o 3,03%. Ostatné regióny dosahujú v rovnakom ukazovateli hodnoty v pásme od 3% do 5%, pričom výnimkou je práve Košický kraj, ktorý v posledných rokoch zvýšil hodnotu tohto ukazovateľa z 5,8% na

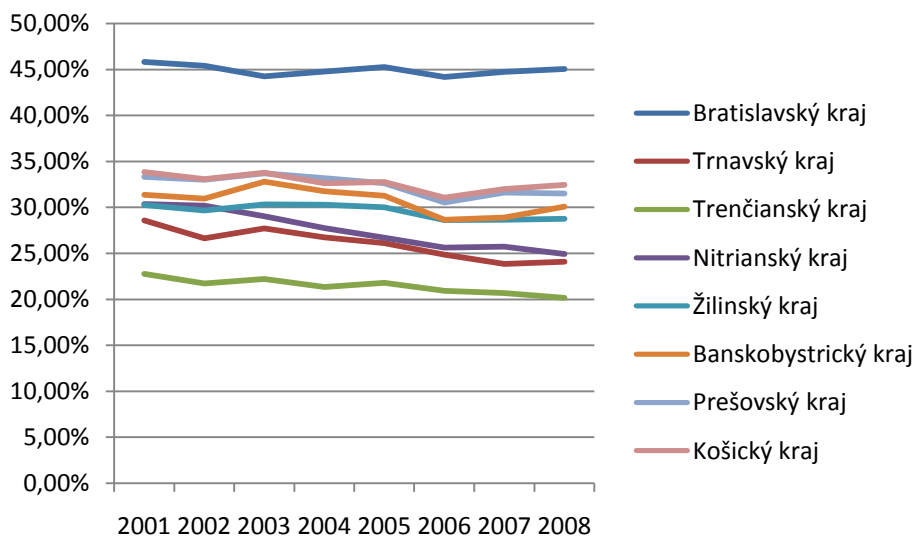

Obrázok 3 – Zamestnanosť super-kreatívnej triedy v regiónoch

7,55%. V posledných troch sledovaných rokoch KSK dokonca zvýšil svoj náskok od ostatných krajov (mimo Bratislavského). V prípade ak by sme brali ako referenčnú hodnotu práve zamestnanosť stanovenú Richardom Floridom na úrovni 12%, potom by túto hranicu prekonal len Bratislavský kraj.

Pri analýze zamestnanosti kreatívnej triedy v krajoch (obrázok č. 4) sme dospeli k podobným zisteniam ako v prípade analýzy obrázku č. 3. Rovnako ako v predchádzajúcom prípade aj v tomto ukazovateli dominuje Bratislavský kraj nad ostatnými krajinami. Svoju druhú pozíciu obhájil aj Košický kraj, tesne pred Prešovským

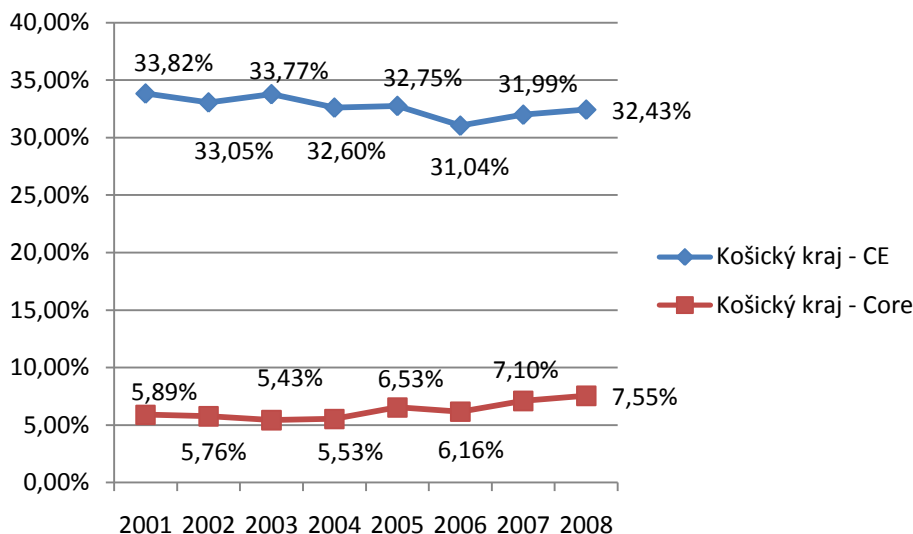
krajom. Vo všetkých krajoch okrem Bratislavského, môžeme sledovať totožný jav ako v prípade celej Slovenskej republiky. Na analyzovanom období dochádza k poklesu zamestnanosti kreatívnej triedy v regiónoch.

Obrázok 4 – Zamestnanosť kreatívnej triedy v regiónoch

Obrázok č. 5 zachytáva vývoj zamestnanosti v kreatívnej triede a super-kreatívnom jadre v Košickom samosprávnom kraji v rokoch 2001 až 2008. Zamestnanosť v super-kreatívnom jadre v KSK je na vzostupe, od roku 2001 došlo k rastu zamestnanosti z 5,89% na 7,55%. Pričom v posledných troch analyzovaných rokoch došlo k najprudšiemu rastu zamestnanosti v super-kreatívnom jadre. Pri bližšom pohľade na dáta zistíme, že medzi najperspektívnejšie odvetvia v KSK radíme počítačové služby (nárast o 400% od roku 2001) a iné služby.

Vývoj zamestnanosti v celkovej kreatívnej triede má klesajúci charakter. Za sledované obdobie došlo v poklesu zamestnanosti kreatívnej triedy z 33,82% na 32,43%. Tento pokles je v zhode s celkovým vývojom na Slovensku. Zamestnanci v odboroch zdravotníctvo a školstvo tvoria až 2/3 zamestnancov v kreatívnej triede. Preto zmeny v zamestnanosti tejto skupiny výrazne ovplyvnia aj zmenu v zamestnanosti kreatívnej triedy.

Obrázok 5 – Zamestnanosť kreatívnej triedy v KSK

6 ZHRNUTIE VÝSLEDKOV

Cieľom príspevku je kvantifikácia vývoja a veľkosti kreatívnej triedy na Slovensku a v jeho regiónoch. Na základe výskumu sme zistili, že v Bratislavskom a Košickom kraji došlo v rokoch 2001 – 2008 k preukázateľnému nárastu zamestnanosti kreatívnej triedy. V prípade ostatných regiónov môžeme hovoriť skôr o stagnácii. O kreatívny priemysel prejavuje záujem stále viac mladých ľudí, ktorí uprednostňujú tvorivú prácu pred prácou v automatizovanom prostredí. Na základe skúsenosti z iných krajín môžeme predpokladať, že zamestnanosť kreatívnej triedy bude aj naďalej rásť. Keďže sa jedná o odvetvia s vysokou pridanou hodnotou, ktoré sú úzko naviazané na najmodernejšie technológie a procesy, je dôležité pre regióny a mestá aby si túto pracovnú silu udržali.

Práve kvalitná základňa kreatívnych pracovníkov je dôležitá pre úspešnú alokáciu kreatívneho priemyslu v regióne. Napriek preukázateľnému poklesu zamestnanosti kreatívnej triedy v sledovanom období, je vysoký predpoklad, že v dôsledku zväčšovania sa super-kreatívneho jadra, dôjde aj k rastu zamestnanosti v celkovej kreatívnej triede v budúcich rokoch.

Všetky prezentované výsledky pochádzajú z analýzy štatistických dát, teda z kvantitatívnych dát. Nedošlo ku kvalitatívnemu výskumu, ktorý by dokázal presnejšie určiť rozsah kreativity jednotlivých pracovníkov. Čo má za dôsledok, že analyzované dáta obsahovali údaje o kreatívnej triede na základe zamerania podnikov a nie na základe pracovnej náplne zamestnancov.

7 ZÁVER

Získanie a udržanie odvetví s vysokou pridanou hodnotou bude v nasledujúcich rokoch pre Slovensko a jeho regióny kľúčové. Jednou z alternatív ako si zabezpečiť dlhodobý hospodársky rast krajiny a regiónu je orientácia na podporu kreatívneho priemyslu. Kreatívny priemysel stojí na ľudskej tvorivosti a schopnosti prinášať nové produkty, ktorá je nevyčerpatel'ná. Analýza údajov v článku poskytuje jasný dôkaz o tom, že v posledných rokoch možno na Slovensku identifikovať dva regióny, ktoré sú schopné prilákať a udržať kreatívny priemysel a to Bratislavský a Košický kraj. Pre Košický samosprávny kraj je kľúčové zistenie, že napriek negatívnemu vývoju v zamestnanosti kreatívnej triedy došlo v posledných rokoch k rastu zamestnanosti super-kreatívnej triedy, ktorá tvorí základný pilier kreatívneho priemyslu.

POUŽITÁ LITERATÚRA

- [1] FLORIDA, Richard. *The Rise of The Creative Class*. New York: Basic Books, 2004. 434 p. ISBN-10: 0-465-02477-7.
- [2] KEA European Affairs : The Economy of Culture in Europe. 2011 [online]. [cit. 25.9.2011]. Dostupné na WWW : <http://www.keanet.eu>, Sekcia : *Štúdie a príspevky*. Dostupné na WWW: http://www.keanet.eu/ecoculture/executive_summary_en.pdf
- [3] HOWKINS, John. *The Creative Economy: How People Make Money From Ideas*. Penguin Global, 2002. 288 p. ISBN-10: 0-140-28794-9
- [4] INFOSTAT : OKEČ. 2011 [online]. [cit. 25.9.2011]. Dostupné na WWW : <http://www.infostat.sk>, Sekcia : *Elektronická informačná služba Infostatu*. Dostupné na WWW: <http://www.infostat.sk/ELIS/RES/okec.html>